

เรื่อง กลุ่มผลิตผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ

รายละเอียด

เริ่มก่อตั้งในหมู่ที่ 6 บ้านโนนใหญ่ ตำบลหนองทอง อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร เมื่อปี พ.ศ. 2525 เริ่มต้นมีสมาชิกก่อตั้ง 43 คน ต่อมาปี 2543 แยกหมู่บ้านเป็นหมู่ที่ 10 บ้านโนนใหญ่พัฒนา และมีสมาชิกจากหมู่ที่ 5 บ้านลานกระดี่ และหมู่ที่ 9 บ้านสมบูรณ์พัฒนามาร่วมกิจกรรมด้วย รวมมีสมาชิกทั้งหมด 4 หมู่บ้าน จำนวน 79 คน

จุดสำคัญที่ทำให้ผ้าทอมือเป็นที่รู้จักแพร่หลายจากกลุ่มทอผ้า หมู่ที่ 6 บ้านโนนใหญ่ ตำบลหนองทอง ได้นำผ้าไหมมัดหมี่ไปเสนอให้มูลนิธิศิลปาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พิจารณา ณ พระราชตำหนักภูพานราชนิเวศน์ ในปี พ.ศ.2525 จึงได้รับความสนใจ จากนั้นมูลนิธิฯ ได้มอบหมายให้กลุ่มดำเนินการผลิตผ้าไหมทอมือตามแบบและลายผ้าที่ต้องการส่งเข้าไปถวาย ณ พระตำหนักสวนจิตรลดา ในนามมูลนิธิศิลปาชีพเรื่อยมา

ด้วยความเป็นผู้มีชื่อเสียงจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงทำให้มีความสามารถด้านการทอผ้าเป็นอย่างดี เป็นเหตุให้ในปี 2525 มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหมที่หมู่ที่ 6 บ้านโนนใหญ่ โดยได้รับการสนับสนุน

จากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอไทรงาม และมีส่วนร่วมทำให้คณะกรรมการประกวดหมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง (อพป.) ระดับภาค จึงได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานราชการต่างๆ มาอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งปี 2543 ได้รับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนกลุ่มอาชีพจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองทอง หมู่ละ 50,000 บาท เป็นทุนจัดซื้ออุปกรณ์การผลิต เช่น วัสดุดิบ กี่ทอผ้า และอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และส่งใช้คืนภายใน 4 ปี ซึ่งปัจจุบันได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมเป็นหมู่บ้านละ 100,000 บาท รายได้โดยเฉลี่ยของสมาชิก 2,000-2,500 บาท ต่อเดือน (ขึ้นอยู่กับความสามารถในการผลิต) ปัจจุบันผลิตและจำหน่ายทั่วไปทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด

ปีพ.ศ. 2544 กลุ่มได้เข้าร่วมโครงการ “ฝ้ายแกมไหม” ภายใต้การสนับสนุนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาดูงานหลายแห่ง โดยเน้นการผลิตผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ วัสดุดิบที่ผลิตมีทั้งฝ้ายและไหม

ปัจจุบันกลุ่มได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายฝ้ายย้อมสีธรรมชาติของจังหวัดกำแพงเพชรและนางหวาน อ่อนเจวียง ประธานกลุ่มฯ ได้รับเลือกตั้งให้เป็นประธานเครือข่าย มีสมาชิกเป็นกลุ่มทอฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ จำนวน 20 กลุ่ม และกำลังขับเคลื่อนเครือข่ายให้เป็นเครือข่ายที่มีคุณภาพ และสร้างรายได้แก่สมาชิกทั้งจังหวัดต่อไป ภายใต้การสนับสนุนส่งเสริมของพัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร (นายณรงค์ บุญศิริลักษณ์) และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกำแพงเพชร กิจกรรมระยะแรก คือ การจัดหาวัสดุดิบการผลิตในนามของเครือข่ายสนับสนุนที่เป็นสมาชิก ซึ่งจะลดภาระค่าใช้จ่ายในการลงทุนการผลิตแก่สมาชิกได้อย่างมาก ตลอดจนจัดหาแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในนามของเครือข่ายด้วย

จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

1. เป็นฝ้ายย้อมสีธรรมชาติทอมือ มีเอกลักษณ์ “ชิ้นเดียวในโลก” คือผลิตด้วยมือ (Handmade)
2. ใช้สีย้อมจากธรรมชาติ เช่น ต้นไม้ ใบไม้ เปลือกไม้ เป็นต้น
3. ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิต โดยมีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ เกิดจากการสืบสานถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ และคิดค้นขึ้นใหม่ด้วยตนเอง
4. ผลิตภัณฑ์มีหลากหลายประเภท เช่น ผ้าขาวม้า ผ้าชิ้น ผ้ามัดหมี่ ผ้าฝ้ายแกมไหม โสร่ง เป็นต้น

คำสำคัญ : ผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร. (2549). วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาอำเภอไทรงาม.

กำแพงเพชร: สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-04-27

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1446&code_db=610007&code_type=04